

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmena • Ombudsperson Institution

Prishtinë, më 7 shkurt 2017

RAPORT

I

MEKANIZMIT KOMBËTAR PËR PARANDALIMIN E TORTURËS AVOKATI I POPULLIT

përkitazi me monitorimin
në

Qendrën Rajonale të Mbajtjes në Prishtinë

Për: Z. Skender Hyseni, ministër
Ministria e Punëve të Brendshme
Z. Shpend Maxhuni, drejtor i përgjithshëm
Policia e Kosovës

Në pajtim me nenin 135, paragrafi 3 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe nenin 17 të Ligjit 05/L-019 të Ligjit për Avokatin e Popullit, Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës i Avokatit të Popullit ka vizituar Qendrën e Mbajtjes për të Huajt në Vranidoll.

Datat e vizitës dhe përbërja e grupit monitorues

1. Në pajtim me nenin 17 të Ligjit 05/L-019 të Ligjit për Avokatin e Popullit, Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës (në tekstin e mëtejshëm “MKPT”) i Avokatit të Popullit më datë 14 dhjetor 2016 ka vizituar Qendrën Rajonale të Mbajtjes në Prishtinë. Grupi monitorues përbëhej nga një juristë dhe një psikologe.

Bashkëpunimi me MKPT gjatë vizitës

2. Gjatë vizitës në Qendrën Rajonale të Mbajtjes në Prishtinë, Policia e Kosovës i ofroi MKPT bashkëpunim të plotë. Ekipi pa vonesa pati qasje në të gjitha hapësirat. Ekipi i u siguruan të gjitha informatat e nevojshme për të kryer detyrën, si dhe iu mundësua intervistimi i personave të arrestuar pa prezencë të zyrtarëve policor.

Keqtrajtimi

3. Personat e dyshuar për kryerje të veprës penale mund të mbahen nga policia deri në 48 orë para se të dërgohen para gjyqarit të procedurës paraprake. Policia mund të mbaj dhe të mbledhë informata nga personat të cilët gjenden në vendin ku është kryer vepra penale të cilët mund të sigurojnë informata relevante (periudha maksimale kohore: gjashtë orë)¹.
4. Gjatë vizitës së MKPT, në Qendër ndodheshin tre persona të arrestuar. MKPT ka kontrolluar dosjet e tyre dhe më pastaj i ka intervistuar këta persona. Njëri nga të arrestuarit iu ankua MKPT se gjatë intervistimit të tij në stacionin policor në Fushë Kosovë ishte keqtrajtuar fizikisht nga dy zyrtarë policorë. Lidhur me këtë, MKPT ka vizituar stacionin policor në Fushë Kosovë. Zyrtarët policorë të këtij stacioni mohuan se ndaj këtij të arrestuari është ushtruar dhunë fizike.
5. Policia e Kosovës i ka ofruar bashkëpunim të plotë MKPT-së në trajtimin e këtij pretendimi duke i ofruar qasje në dosjen e të arrestuarit dhe raportet relevante mjekësore. **MKPT përmes një shkrese zyrtare ka kërkuar nga Inspektorati Policor i Kosovës që të hetojë pretendimin e ankuesit për keqtrajtim nga dy zyrtarët policorë në Stacionin Policorë në Fushë Kosovë dhe të njoftojë MKPT për rezultatin e hetimit.**

Garancitë kundër keqtrajtimin

Standardet e Komitetit Evropian për Parandalim të Torturës (KPT)

6. Sipas standardeve të KPT tri të drejtat themelore (e drejta për të njoftuar të afërmin apo familjen lidhur me ndalimin, e drejta për të pasur një avokat dhe për të pasur qasje në shërbime mjekësore) duhet të aplikohen që nga momenti i ndalimit. Këto të drejta duhet të zbatohen jo vetëm në rastin e personave të ndaluar por edhe në rastet tjera kur qytetarët detyrohen të qëndrojnë në polici apo me policinë edhe për arsye tjera (për shembull, për qëllime identifikimi).
7. Neni 13 i Kodit të Procedurës Penale përcakton çdo person i privuar nga liria duhet të njoftohet menjëherë në gjuhën të cilin ai/ajo e kupton për të drejtën për ndihmë juridike sipas dëshirës së tij, për të drejtën për të njoftuar anëtarët e familjes apo ndonjë person tjetër për faktin se është arrestuar dhe se këto të drejta aplikohen gjatë gjithë kohës së privimit nga liria.²

¹ Nenet 162, 163, 164 të Kodit të Procedurës Penale të Republikës së Kosovës.

² Shih po ashtu nenet 29 dhe 30 të Kushtetutës.

8. Sa i përket njoftimit për arrestin, neni 168 i Kodit të Procedurës Penale më tej përcakton se personi i arrestuar ka të drejtë të njoftojë anëtarin e familjes apo personin tjetër sipas përzgjedhjes së tij për arrestin dhe vendin e ndalimit menjëherë pas arrestimit; njoftimi i familjarit apo personit tjetër lidhur me arrestimin mund të vonohet më së shumti deri në 24 orë kur prokurori i shtetit çmon se kjo kushtëzohet me nevoja të jashtëzakonshme për hetim të rastit. Kjo vonesë nuk aplikohet në rastin e personave të mitur.
9. Sipas Ligjit për Policinë³ e drejta për të njoftuar familjen apo personin tjetër për arrestimin gjithashtu vlen edhe për personat të cilët janë në “ndalim të përkohshëm” me qëllim të identifikimit ose për shkak të mbrojtjes së tyre dhe mbrojtjes së të tjerëve. **MKPT nuk ka pranuar ankesa nga personat e arrestuar të cilët gjendeshin në Qendrën Rajonale të Mbrojtjes në Prishtinë lidhur me këto të drejta. Po ashtu, bazuar në dokumentacionin e shqyrtuar del se Policia e Kosovës ka respektuar këto të drejta. Gjatë vizitës, MKPT ka vërejtur se në secilën qeli ndodheshin informata të shkruara lidhur me të drejtat e personave të arrestuar në gjuhën shqipe, serbe dhe angleze. Gjatë vizitës në këtë Qendër, MKPT nuk ka hasur në të mitur të arrestuar.**

Kushtet e mbajtjes në Qendrën Rajonale të Mbrojtjes në Prishtinë

10. Kjo Qendër është rinovuar gjatë vitit 2016. MKPT ka vërejtur se qelitë ishin të pastra, kishin mjaftë hapësirë, secila qeli kishte dyshek dhe çarçaf të pastër, por kishte shumë pak dritë natyrale dhe qelitë nuk ishin të pajisura me sistem të thirrjes. Brenda Qendrës funksiononte sistemi i ventilimit. Tualetet dhe dushet ishin në gjendje të mirë dhe kishte edhe ujë të ngrohtë. MKPT ka vërejtur se kushtet për punë të zyrtarëve policorë të cilët punonin në këtë Qendër nuk ishin të mira. **MKPT konsideron se autoritet relevante duhet të ndërmarrin hapat e nevojshëm për evitimin e këtyre mangësive.**

Regjimi

17. Gjatë vizitës, MKPT është njoftuar se të arrestuarit të cilët mbahen në Qendër nuk kanë të drejtë në ajrosje. **Në raportin e 12-të të përgjithshëm të publikuar në vitin 2002, Komiteti Evropian për Parandalimin e Torturës thekson se personave të cilët mbahen në arrest në polici më shumë se 24 orë duhet që brenda mundësive tu ofrohet ajrosje ditore.**

Kujdesi shëndetësorë

18. Shërbimet mjekësore janë e drejtë themelore e personave të cilët arrestohen nga policia. Shërbimet mjekësore ofrohen nga institucionet publike siç janë Qendra e Mjekësisë Familjare dhe Qendra Klinike Universitare, varësisht nga nevojat për trajtim. **MKPT nuk ka pranuar ankesa nga personat e intervistuar lidhur me këtë të drejtë. Po ashtu, nga dokumentacioni i shqyrtuar është vërejtur se policia ka evidentuar në dosjet e tyre personale njoftimin për të drejtën për të pasur shërbime mjekësore.**
19. MKPT ka vërejtur se të gjitha të dhënat lidhur me shërbimet e ofruara mjekësore ndaj të arrestuarve mbahen në dosjen e tij/saj personale.

Dhoma e intervistimit për të miturit

20. Gjatë vizitës në Stacionin Policor “Qendra”, MKPT ka vizituar edhe dhomën ku intervistohen të arrestuarit e mitur e cila ishte financuar nga UNICEF. Gjatë vizitës fitohet

³ Ligji për Policinë, neni 20.

përshtypja se kjo dhomë ofron kushte komode për intervistimin e të miturve duke qenë se nuk është aspak frikësuese, posedon mobile dhe një bibliotekë modeste me disa tituj librash.

Prandaj, bazuar në të gjeturat gjatë vizitës, MKPT u rekomandon autoriteteve relevante:

- **Të ndërmarrin hapa për të siguruar më shumë dritë natyrale në këtë Qendër.**
- **Të arrestuarve të cilët qëndrojnë në Qendër më shumë se 24 orë, brenda mundësive, t'u mundësohet ajrosje ditore.**
- **Në qeli të instalohet sistemi i thirrjeve.**
- **Të krijohen kushte më të mira për punë për zyrtarët policorë në Qendër.**

Me nderime,

Hilmi Jashari

Avokat i Popullit